

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 46482-04-13 אריה את עופר עבודות בניה ואח' נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ

לפני כבוד השופט דורון חסדאי

1. אריה את עופר עבודות בניה
2. רונן עופר גרשון
ע"י ב"כ עו"ד יניב בוקסר

התובעים
(הנתבע שכנגד)

נגד

בנק מזרחי טפחות בע"מ
ע"י ב"כ עו"ד יצחק גולדשטיין

הנתבע (התובע שכנגד)

1

החלטה

2

3

רקע כללי

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

1. לפני בקשת התובעים מיום 20.11.19 לעיון חוזר בהחלטה מיום 6.11.19 (להלן: "ההחלטה"), בגדרה נדחתה בקשת התובעים לזימון עדים ולהמצאת הדו"חות השונים של העדים ספקטור ופז ארז לתיק בית המשפט. בהתאם, אף נקבע כי העדה גב' פז ארז לא תזומן למתן עדות נוספת. כן נקבע כי הבקשה לא נתמכה בטעמים מיוחדים כמתחייב מהוראת תקנה 149(ב) לתקסד"א.

2. לטענת התובעים בין היתר ובתמצית, ההחלטה מיום 6.11.19 עומדת בסתירה להחלטה בדיון מיום 25.9.19, אשר ממנה ניתן היה להבין "שהדוחות יגולו ויוגשו במסגרת תיק זה..". (ר' סע' 4). לדברי התובעים יכול ומאחר והדיונים מוקלטים ביהמ"ש "לא שם לב ו/או לא היה מודע להחלטותיו ואמירותיו בדיון.."(ר' סע' 6).

3. לאחר ציטוט ההחלטה מיום 25.9.19 נטען כי המדובר בהחלטה מפורשת המתירה את גילוי הדוחות בתיק, ההחלטה מושא הבקשה (מיום 6.11.19) סותרת החלטה זו "ללא כל סיבה", ומכאן שלפנינו החלטות ואמירות מפורשות של בית המשפט "כי דוחות הליווי רלוונטיים לתיק.. והשאלה היחידה שנותרה הינה אלו דוחות נמצאים בידי העדה, כיצד הם יומצאו ומה תהא עלות המצאתם – הא ותו לא.."(ר' סע' 14-26).

4. בגדרי סעיפים 25-36 הוסיפו התובעים טענות וטעמים התומכים בבקשתם כמו למשל העובדה שהוגש כבר דוח ליווי אחד של המהנדס ירון ספקטור (ר' מוצג ת/3) ומכאן משאושרה הגשת דו"ח אחד אזי "לא ניתן לסרב להגשת יתר דוחות הליווי של הפרוייקטים.."(סעיפים 33-31).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 46482-04-13 אריה את עופר עבודות בניה ואח' נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ

5. לטענת התובעים בתמצית, בית המשפט בהחלטתו מיום 25.9.19 קבע מפורשות כי הדוחות רלבנטיים וחיוניים, נדרשים לחקר האמת ויש להמציאם. לשיטתם אי הצגת הדוחות " יכולה להיות ממניע אחד בלבד - לא לאפשר לתובעים להוכיח את תביעתם..." (ר' סעיף 41).

6. המשיב בתגובתו בדעה כי דין הבקשה להידחות. לטענתו הורתה של הבקשה בחטא ובחוסר תום לב, לפי שזו הוגשה בהתעלם מהחלטות חלוטות של בית משפט זה ופס"ד של בית המשפט העליון. לשיטתו הדרך "העוקפת" בה נקטו התובעים ראויה לגינוי (ר' סעיפים 1-2). לשיטת המשיב ההחלטות החלוטות לא התיישנו וכוחן יפה אף כעת (סעיף 10 ; סעיף 13).

7. המשיב מאזכר את התנהלות התיק במשך כ-7 שנים, ההחלטות שניתנו בו (וע"י המותב הקודם כב' הש' (בדימ.) מ. יפרח), מהן התעלמו התובעים, לא אזכרו אותן ומבקשים לעשות כן אף כעת (ר' סעיפים 3-8). לדברי המשיב האמירה כאילו בית המשפט לא היה מודע להחלטות מיום 25.9.19 אינה ראויה וכך גם האמירה כי יכול ו- "מדובר בטעות" (ר' סעיפים 9-10).

8. המשיב מציין כי דרך המלך שהיה על התובעים לנקוט בשלב קדם-המשפט ולא בשלב המאוחר כעת, היא להגיש בקשה מתאימה לה היו צדדים גם החברות היזמיות, ולא לשקוט על השמרים משך 5 שנים (סעיפים 10-11). המשיב אף מדגיש כי אין מקום לפתוח כעת את הליך הגשת הראיות בתיק בשלב זה עת הוא קרוב לסיומו (סעיף 12). המשיב מטעים כי הנסיון לייחס לו "הסכמה" מקומם, והסכמת הצדדים מושהה החלטה מיום 25.9.19. "היתה להפסקת עדותה של העדה על מנת לבחון האם יש צורך בזימונה לישיבה נוספת..." (ר' סעיף 14).

דיון והכרעה

9. לאחר שנתתי דעתי לטיעוני הצדדים נחה דעתי כי דין הבקשה להידחות.

10. ברע"א 1687/17 קואופ ישראל סופרמרקטים נ' ליברטי פרופרטיס (פורסם בנבו, 7.3.17) נפסק בין היתר כי :

הליך העיון החוזר הוא יציר הפסיקה (זאת, להבדיל מהליך העיון מחדש בהחלטות הנוגעות לסעדים זמניים, אשר מוסדר בתקנה 368 לתקנות סדר הדין), וככלל ייטה בית המשפט להפעילו במשורה (רע"א 4472/10 Proneuron Biotechnologies, Inc. נ' טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ, [פורסם בנבו] פסקה י"ח (2010); כן ראו חמי בן-נון וטל חבקין 'הערעור האזרחי' 427 (מהדורה שלישית, 2012), להלן בן-נון וחבקין). כך מורנו גם השכל הישר, כדי שלא יהיו הכרעות שיפוטיות משולות לשבשבת; עיון חוזר מהותי הוא איפוא נדיר. בפסיקת בית משפט זה הוכרו שתי עילות אשר בהתקיימן יתאפשר עיון חוזר. האחת, שאין עוררין כי אינה מתקיימת בנידון דידן, עניינה שינוי נסיבות מהותי המצדיק בחינה מחודשת של ההחלטה המקורית. השניה מתייחסת למצבים שבהם נתקבלה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 46482-04-13 אריה את עופר עבודות בניה ואח' נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ

1 החלטה מחמת טעות, והעמדתו של בית המשפט על טעותו תגרום לשינוי ההחלטה (וראו
2 למשל עניין אוקו (ע"א 3604/02 אוקו נ' שמי, פ"ד נו(4) 505), אליו כאמור הפנתה
3 המבקשת, בפסקה 5). ודוק, אין המדובר בטעות שבשיקול דעת, המצריכה על דרך הכלל
4 בירור בערכאת הערעור, כי אם בטעות טכנית באופיה (בן-נון וחבקין, בעמ' 427; וראו
5 למשל, ע"א 9396/00 קרנית קרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים נ' זנגי, פ"ד נה(3) 537
6 ((2001)).

7
8 11. ברע"א 320/15 דוויק נ' הכנ"ר ואח' (פורסם בנבו, 14.4.15) נפסק בין היתר כי:
9

10 ..הגשת בקשה לעיון חוזר "יש לה מקום רק אם חל שינוי במצב או התבררה עובדה חדשה, שלא
11 הובאה לידיעת בית המשפט בעת הדיון המקורי, ש'אחרת יהא בפניה משום שימוש לרעה בהליך
12 משפטי" (ראו ע"א 341/82 בר דרור נ' כסיף, פ"ד לו(3) 729, 736 (1983)).
13

14 12. ברע"א 4081/15 אופיר ייזום והשקעות בע"מ נ' הכנ"ר ואח' (פורסם בנבו, 18.10.15)
15 נפסק בין היתר כי:
16

17 ככלל הדרך לתקיפת החלטות של בית המשפט אינה באמצעות הגשת "בקשה לעיון חוזר" כל עוד
18 לא חל שינוי בנסיבות המצדיק עיון מחדש בהחלטה – וכאשר הטענות העולות בבקשה לעיון מחדש
19 הן למעשה ערעוריות באופיין. כן נקבע כי במקרים נדירים תהא הערכאה הדיונית רשאית לשנות
20 את החלטתה גם ללא שהתקיים שינוי בנסיבות, וזאת כאשר התברר לבית המשפט שהוא נתן
21 החלטה מוטעית, ובייחוד כאשר התיקון לא יפגע בזכויותיו הדיוניות והמהותיות של הצד שכנגד
22 (ראו רע"א 1574/11 שטראוס שיוק נ' אורמן, [פורסם בנבו] פסקה 13 (14.7.2011); וראו גם:
23 ע"א 3604/02 אוקו נ' שמי, פ"ד נו(4) 505, 508 (2002); רע"א 8210/11 גיל נ' אלקיים, [פורסם
24 בנבו] פסקה 6 (22.1.2012)).
25

26 13. עיון בטענות התובעים המועלות ושזורות בבקשתם לעיון חוזר מלמד כי המדובר
27 בטענות "ערעוריות", התוקפות את נכונותה של ההחלטה ומציעות כי היא ניתנה "בטעות"
28 (מהותית ולא טכנית), תוך התעלמות מהדיון וההחלטה מיום 25.9.19. כך למשל כבר
29 במבוא הבקשה נטען כי בית המשפט מתבקש לעיין בשנית בהחלטתו "שכן נראה שנפלה
30 בה טעות" (ר' גם סעיף 23 לבקשה).
31

32 14. הכלל כפי שהובא לעיל הינו שהדרך לתקיפת החלטות אינה בגדרה של בקשה לעיון
33 חוזר שמופעל במשורה. לא מצאתי בבקשה דנן כי הוכח על ידי התובעים שמתקיים שינוי
34 נסיבות מהותי המצדיק בחינה מחודשת של ההחלטה או שהמדובר (ואפילו לשיטתם) בטעות
35 טכנית שבשיקול דעתו של בית המשפט. לא למותר לציין כי התובעים אף אינם מתייחסים, ולא
36 בכדי, לשאלה האם לא יהא בהיענות לבקשתם לפגוע בזכויותיו הדיוניות והמהותיות של המשיב.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 46482-04-13 אריה את עופר עבודות בניה ואח' נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ

15. בשולי ההחלטה אך לא בשולי חשיבותה יודגש :

א. בקשת התובעים להמצאת הדוחות השונים ע"י העדים היתה במסגרת "בקשה לזימון עדים", טרם שמיעת הראיות, כאשר בבקשה שהוגשה לבית המשפט לא צויין כי העדים מתבקשים להביא עימם את הדוחות.

ב. בעניין זה נפסק והדברים כוחם יפה אף לצרכי ההחלטה מיום 6.11.19 כי "הסמכות נתונה לערכאה דיונית, וכידוע, זימון עדים הוא אחד העניינים המובהקים שבסדרי דין בהם מוקנית לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב, וככלל, ערכאת הערעור תימנע מלהתערב בהם" (ר' רע"א 1688/15 החברה המרכזית להפצת משקאות בע"מ נ' בן לולו, [פורסם בנבו] פסקה 9 והאסמכתאות שם (4.5.2015) ; ר' גם ע"א 4810/15 מדינת ישראל-משרד הפנים נ' י.י.ח.מ השקעות ונכסים בע"מ (פורסם בנבו, 11.8.15)).

כך גם נקבע ברע"א 9155/07 רותם נ' נחום (פורסם בנבו, 10.6.09) כי :

זימון עדים והיתר להבאת ראיות הם עניינים מובהקים שבסדרי דין, שלערכאה הדיונית שיקול דעת רחב בהם, ואשר ערכאת הערעור תימנע ככלל מלהתערב בו (ראו: רע"א 2148/09 עיריית גבעתיים נ' חיוטין (לא פורסמה, 6.4.09)). (ר' גם רע"א 6553/14 דן פלדמן נ' Deutsche Apotheker und Arztebank Eg (פורסם בנבו, 16.3.2015)).

ג. אין חולק כי ב"כ התובעים היה מודע להחלטות קודמי בטיפול בתיק (כב' הש' מ. יפרח) ולהחלטת בית המשפט העליון ברע"א 8181/15. התובעים בחרו להתעלם מהחלטות אלה, לא פעלו בהתאם להן ואין להם להלין אלא על עצמם. האמור בסעי' א לעיל ובסעיף זה מלמד לכאורה, כי התובעים לקו בחוסר תום לב דיוני בהגישם טרם שמיעת העדויות בקשות (תמימות) לזימון עדים, כאשר במסגרת פנייתם לעדים, נתבקשו אלו להביא את הדוחות השונים (שמניינם עשרות רבות כדי כמאתיים, תוף 'עקיפה' בלתי ראויה של החלטות חלוטות שונות שניתנו בעניין זה בדיוק).

ד. כך למשל ובאשר לתום לב דיוני לו מחויב כל צד להליך נפסק ב- בש"א 2236/06 עזרא

חממי נ' אלברט אוחיון (פורסם בנבו, 5/6/06) בין היתר כי :

תורת תום הלב קנתה לה שביתה בכל ענפי המשפט האזרחי. היא היכתה שורשים במשפט המהותי. היא מתפרשת כיום גם על פעולות משפטיות בעלות אופי דיוני: עיקרון תום הלב חל בסדרי הדין. חובתו של בעל דין להפעיל את כוחותיו המשפטיים-דיוניים בדרך מקובלת ובתום לב. עליו לפעול כאדם סביר והוגן בנסיבות המיוחדות של המקרה (בר"ע 305/80 שילה נ' רצקובסקי, פ"ד לה(3) 449, בעמ' 461-462; ע"א 207/83 ועד הנאמנים לנכסי ההקדש המוסלמי בתל-אביב-יפו נ' יוסי חברה להשקעות בע"מ, פ"ד מב(2) 369, בעמ' 375-376; ע"א 5052/92 שיק נ' מטלון, תק-על 94(3) 2119; על"ע 2531/01 חרמון נ' הועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 46482-04-13 אריה את עופר עבודות בניה ואח' נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ

אביב-יפו, פ"ד נח(4) 55, בעמ' 74; רע"א 11183/02 כלפה נ' זהבי, פ"ד נח(3) 49, בעמ' 52; ע"א 9542/04 רותם חברה לביטוח בע"מ (בניהול מורשה) נ' נחום, תק-על 2005(1) 5078, פסקה 8; ש' לוי תורת הפרוצדורה האזרחית (תשנ"ט), בעמ' 47.

ה. וכך גם נפסק באורח ההולם את ענייננו אנו כי :

חובת תום הלב הדיוני נגזרת מאופיו של ההליך הנוגע בדבר, ומטיב הנושא הנדון בו. כך, למשל, בהחלטות הניתנות לפי בקשת צד אחד ויש להן השלכה על שני הצדדים, מוטלת חובה מוגברת על הצד הפונה לערכאות להניח בפני בית המשפט כל פרט בעל חשיבות שעשוי להיות לו משקל בשיקולי בית המשפט, בהכריעו לכאן או לכאן. מאחר שהליך במעמד צד אחד אין דיון אדברסרי, מוטלת על הצד הפונה לבית המשפט האחריות לספק את מלוא הנתונים הרלבנטיים לעניינו של הצד האחר, ככל שהם מצויים בידו (רע"א 8113/00 שפר נ' תרבות לעם (1995) בע"מ, פ"ד נה(4) 433 (להלן: עניין שפר), בעמ' 443-440; ע"א 10015/02 מימוש פרויקטים (ס.ד. פתוח וייזום) בע"מ נ' בביוף, תק-על 2002(4) 713; ע"א 3906/04 אחים שמא שירותים בע"מ נ' עיריית תמרה, תק-על 2004(2) 2453).

ו. למען הסר כל ספק יודגש, כי טרם מתן ההחלטה עמד בפני פרוטוקול הדיון המתומלל מיום 25.9.19, אשר הוטמע למע' נט-המשפט כבר ביום 7.10.19 (ר' החלטתי ע"ג פיתקית מאותו יום).

ז. ההחלטה מיום 25.9.19 שניתנה על רקע חוסר האפקטיביות והטעם בחקירת גב' פז ארז כעולה מפרוטוקול הדיון, היתה **החלטת ביניים** לבחינת מצב הדברים בהיבט הדוחות וכדי להבין אל נכונה 'במה דברים אמורים'. **לא היתה כל כוונה שהחלטה זו תשנה במפורש או במשתמע החלטות קודמות מחייבות וחלטות בעניין.**

סוף דבר

16. ההחלטה מיום 6.11.19 ניתנה לאחר שיקול דעת מעמיק, בחינת כלל ההחלטות המהותיות בתיק בנושא הרלוונטי, לרבות עיון בפרוטוקול הדיון מיום 25.9.19, בחינת התנהלות הצדדים (ובעיקר התובעים) לאורך השנים ואיזון האינטרסים המתבקש, בשים לב לשלב בו מצוי התיק (שמיעת ראיות) בן כ- 7 השנים.

17. זאת ועוד, האחריות להגיע ליחקר האמת מוטלת על בית המשפט ולצד זאת גם ניהולו התקין וההוגן של הדיון בתיק. על בית המשפט לקיים דיון צודק מבחינת כל הצדדים, בשים לב ומבלי להתעלם גם מהחלטות מהותיות שניתנו בעבר בתיק, לרבות של בית המשפט העליון.

18. כפי שאף נקבע בתקנות סדר הדין האזרחי התשע"ח-2018 העתידות להיכנס לתוקף בחודש ספטמבר 2020 "הליך שיפוטי ראוי והוגן מתקיים במערכת שיפוטית עצמאית... על יסוד הטענות ההדדיות המובאות בפניה, מנהלת את ההליך ופוסקת בו באופן שיויוני מידתי ויעיל..." (תקנה 2).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 46482-04-13 אריה את עופר עבודות בניה ואח' נ' בנק מזרחי טפחות בע"מ

וכך גם נקבע כי " בית המשפט אחראי על ניהול ההליך השיפוטי.. במטרה לקדם את התנהלותו של הליך ראוי והוגן" (תקנה 3(א)) ו- " יאזן לפי הצורך, בין אינטרס של בעלי הדין ובין האינטרס הציבורי; לעניין זה "אינטרס ציבורי" – "לרבות קיומו של דיון משפטי צודק, מהיר ויעיל.."(תקנה 5).

19. בהינתן כל האמור מצאתי לדחות את הבקשה לעיון חוזר .

20. שמיעת הראיות בתיק תמשך כסדרה במועד המתוכנן – 25.12.19 .
ב"כ התובעים יודא התייצבות חברת ההקלטות.

21. לא מצאתי לעשות צו בדבר הוצאות.

ניתנה היום, ו' כסלו תש"פ, 04 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

דורון חסדאי, שופט

